Poštnina plačana v gotovini

Leto XX., št. 258a

Ljubljana, nedelja 5. novembra 1939

Cena 2 Din

Uprav.ništvo Ljubljana, Knaflјeva 5 — Telefon štev. 3122, 3123, 3124, 3125 3126

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel 3492 in 2492

Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7. Telefon št 2455

Podružnica Celje Kocenova ulica 2 Telefon št 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št 11.842 Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno 25 din. Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124, 3125 3126, Maribor, Grajski trg štev 7 telefon štev 2455; Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. telefon štev 65

Rokopisi se ne vračajo.

Dva meseca vojne

Govor predsednika in zunanjega ministra sovjetske vlade Molotova je pokazal, da se misli Sovjetska Rusija tudi še nadalje zadržati nevtralno To je nedvomno eden najbolj važnih dogodkov zadnjih dni.

Druga, za celotno evropsko situacijo silno važna ugotovitev je spoznanje, ki se uveljavlja čedalje bolj, da se namerava tudi Italija zadržati nevtralno. Ni treba, da se spremembe na vodilnih mestih rimske vlade in v vodilnih strankinih postojankah tolmačijo v smislu oddaljitve od politike osi; druga dejstva govorijo za politiko nevtralnosti, predvsem izjava odgovornih faktorjev v državi.

Tretji veliki dogodek je sprememba nevtralnostnega zakona v Ameriki. Ta je sedaj postala dejstvo in nobenega dvoma ne more biti več, da se bo odslej mehanična ali recimo, industrijska osnova vojne razvijala v smislu sodelovanja ogromne ameriške industrije. Dovolj je, da premerimo odločilna gibala mehanično-industrijskega aparata v nemško-poliski vojni v septembru pa moramo zajeti orjaški pomen tega dogodka.

V takih okolnostih se završujeta prva dva mesca nove vojne v Evropi Prva dva mesca vojne, čudne vojne, nevadne! Tisti, ki radi pretiravajo, pravijo, da najbolj čudne vojne, kar jih je kdaj bilo. vojne, ki o njej nekateri pravijo, da ni vojna, pa si vendarle stojijo nasproti milijoni z najmodernejšim orožiem, vrh tega pa še nešteti tisoči in milijoni v nevtralnih državah samo zato, ker se bojijo, da bi se njihova nevtralnost sicer ne respektirala. Povsod pa se čujejo ugotovitve, da si je svet to vojno predstavljal drugače.

Prvič ni nihče računal s tem, da bo poliska vojska podlegla tako hitro in tako temeljito. Drugič ni nihče računal z rusko udeležbo v taki obliki. Tretjič so pričakovali, da se bo vojna razširila tudi na Sredozemsko morje Nadalje je vse računalo s tem, da se bodo nasprotniki obkladali z bombami in si medseboj uničevali industrijske kraje, mesta železnice in mostove, pa kar je še takih presenečenj!

Neki švicarski list je pred nedavnim sedanjo vojno označil kot borbo za ravnovesje v štirih perspektivah. Ta modrijan je s tem mislil paradoksno razmerje med evropskimi velesilami, ki so se sedaj postavile tako rekoč v štiri posebne tabore, dasi se stare osi niso podrle, a se tudi nove še niso napravile. Imenovani list trdi, da je vseh nesoglasij med Moskvo in Londonom kriva tekma za vlogo, kdo naj se ne spoprime z nemško armado. Ako bi se bila Rusija zvezala z zapadnima silama in bi se tudi Poljska nehala upirati neomejenemu sodelovanju ruskega orožja na poljskih tleh, bi se bila sicer s tem preprečila katastrofa poljske armade. Toda vse nemške bojne sile bi se bile vrgle zoper Rusijo, ki bi morala prenašati vso pezo krvave borbe dočim bi na zapadu vojno vodstvo držalo stanje, kakor vlada dejansko sedaj Še bolj kakor pred 25 leti bi glavna teža vojne padla na vzhodna bojišča, a tudi če bi se s tem vojna ne odločila bi nedvomno ob koncu ruske bojne sile bile brez primere bolj izčrpane nego zapadne, pa bi spričo tega ne mogle iz spopada izvleči onih koristi, kakor so bile na programu. Z neudeležbo je Rusija dobila proste roke za akcijo v Baltiku in še drugod. Prišla je v položaj, da brani svoje sile nedotaknjene in neizrabljene, hkrati pa je prisilila zapadni sili v prvi vrsti Veliko Britanijo, da se zares z vso resnostjo angažirata. Še vedno trdijo nekateri, da je sedanje vojne kriva v glavnem zabloda, da se Anglija ne bo spustila v vojno in da celo v Moskvi niso resno računali s tem.

Bodi s tem kakorkoli, eno je sedaj popolnoma jasno: Sovjetska unija hoče posnemati tradicionalno politiko Velike Britanije napram evropskemu kontinentu. Britansko geslo je bilo že davno postavljeno pravilo, da ne gre v prilog angleškim interesom, ako na evropski celini prevlada katerakoli velika sila, pa da je treba radi tega premočno silo oslabiti s podpiranjem tekmecev. V Moskvi so navajali, kako je Anglija v prvih povojnih letih podprla oslabljeno in premagano Nemčijo, ker se ji je zdela Francija v vodilni vlogi na kontinentu premočna. Trdovratno se je na sovjetski strani postavljal sum, da bi v Londonu želeli hitlerizem pobijati z ruskimi energijami, pa s tem doseči oslabitev obeh velikih kontinentalnih sil.

Moskva je sedaj očividno povzela angleško formulo, a ji dala rusko vsebino Molotov je v svojem govoru sredi obilnih prijaznih besed na korist Nemčije posebno podčrtaval pomen Nemčije za evropsko ravnotežje. Podoba je, da moremo te stavke vzeti dobesedno, pa da je vodstvu sovjetske politike zares na tem, da ostane Nemčija toliko močna, da more držati ravnovesje zapadnim silam, kar bi pomenilo, da ostane Rusija v zatišju. Kritični presojevalci Molotovljevega govora vidijo v njem potrdilo domneve, da se bo Moskva tudi v nadalinjem držala taktike, ki pomeni podporo Nemčiji v toliki meri, v kolikor je potrebno da popolnoma ne podleže zapadu, kar bi porušilo ravnovesje. Mnogi računajo spričo tega, da bo Rusija ostala nevtralna, toda da bo pri tem zelo verjetno vsaj do neke mere Nemčijo tudi materialno podprla. Zimski mesci bodo mogli pokazati, ali imajo te presoje prav ali pa jih bo nadaljnji razvoj desavuiral

Na Sredozemsko morje se vojna ni razširila Jasno je, da želi ostati Italija kot največja avtohtona sila tega predela na straži, pa da hoče ohraniti svoje sile intaktne za bodoče možnosti, v ciliu, da ohrani ravnotežje v ugodnem smislu za lastno pozicijo. Na zgovoren način nam pričajo o tem prizadevanja za utrditev nevtralnega bloka na Balkanu ter ob njem V zvezi s pogajanji glede ožin med Turčijo in Rusijo se je pokazalo, da je tu ona točka, ki bi mogla v evropsko situacijo prinesti povsem nove momente izredno dalekosežnega značaja. Kakor se uveljavlja sovjetska težnja preprečiti dostop zunanjim pomorskim silam v Črno morje, tako in še bolj je zavladala v Sredozemskem morju bojazen, da bi se mogle tamkaj pojaviti ruske bojne sile, ako bi njihovi gospodarji dobili ingerenco na režim v ožinah.

Podoba je tedaj, da hoče tudi italijanska nevtralnost, hraniti sile podobno kakor ruska, v računu, da bodo prilike ali morda potrebe za marsikaj odločilnega v oni dobi, ko bi se na bojiščih sedanje vojne pokazal dokončni obrat vojne sreče. Opravka nimamo torej samo z dvema taboroma, marveč s štirimi, prizadevajočimi si z vsemi sredstvi, da se doseže ravnovesje v smislu interesov vsakega od štirih glavnih partnerjev.

Resen, a ne brezupen položaj Finske

Finski delegati so bili včeraj popoldne zopet v Kremlju — Finci pripravljeni privoliti v vse, samo ne v okrnitev neodvisnosti in nevtralnosti — Zbiranje ruskih in finskih čet na meji

London, 4. nov. s. Iz Moskve poročajo, da je bila finska delegacija danes ob 16. sprejeta v Kremlju.

Po včerajšnjem sestanku finskih delegatov z ruskimi državniki v Kremlju ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, za značilno pa se smatra, da pri včerajšnjem sestanku Stalin ni bil navzoč.

Moskva, 4. nov. s. Današnji razgovor med finsko delegacijo in ruskimi državniki v Kremlju je trajal eno uro. Danes je bil navzoč tudi Stalin.

Minister Erkko o stališču Finske

Helsinki, 4. novembra. AA. (DNB.) Zunanji minister Erkko je sprejel snoči predstavnike tujega tiska ter jih obvestil o stanju, v katerem so v sedanjem trenutku pogajanja med Finsko in Rusijo. Med drugim je izjavil: Finska delegacija je izročila danes v Moskvi odgovor finske vlade. Delegacija ima točna navodila ter dosedaj ni zahtevala nobenih drugih instrukcij. Pogovori tečejo enako kakor prej korektno in ljubeznivo. **Finska je izjavila, da je pripravljena izpolniti dve tretjini sovjetskih zahtev. Glede ruskih želj, ki jih ne more izpolniti, pa bo finska vlada zavzela odločno stališče. Navzlic temu smatram za možno, da pride do sporazuma, vendar je iniciativa sedaj na ruski strani. Vojaški ukrepi, ki jih je Finska podvzela, imajo izključno obrambni značaj.**

Helsinki, 4. nov. br. Ministrski predsednik je danes sprejel novinarje in jim dal naslednjo izjavo o sedanjih pogajanjih Finske z Rusijo in o napetosti, ki je nastala v zvezi z ruskimi zahtevami:

Naša volja po nevtralnosti ne sme Rusiji služiti kot razlog, da lahko postavi nesprejemljive zahteve Finska svojemu narodu ne more odreči svobode. Finski narod je in hoče ostati nevtralen. Finska ima z drugimi skandinavskimi državami zgodovinske zveze v okviru skupnih običajev in kulturnih značilnosti, ki segajo nazaj tisoč let.

Vojaška oporišča, ki jih Rusija zahteva v bližini Hangköja, bi pomenila veliko nevarnost za Finsko, a obrambi Leningrada ne bi nič služila Svetovno javno mnenje bo presodilo, od katere strani prihajajo grožnje. Gotovo je, da ne prihajajo ne s švedske ne s finske strani.

Vsa finska javnost sicer še vedno upa, da se bo spor mirno rešil, vendar pa je finski narod pripravljen na sleherno eventualnost.

Še vedno nade v mirno poravnavo

Stockholm, 4. nov. z. Čeprav je vzbudil včerajšnji uvodnik moskovske »Pravde« v Helsinkih silen vtis in so uradni krogi glede na to izjavili, da je Finska pripravljena na vse, **se vendar pojavljajo neki znaki, spričo katerih ni računati s tem, da bosta obe stranki v obrambi svojih interesov in postavljanju svojih zahtev vztrajali do skrajnosti. Tukajšnji politični krogi še zmerom upajo, da bo končno vendarle prišlo do kompromisa.**

Švedski tisk pa danes zavrača napade »Pravde« na Švedsko in naglaša, da so Švedi doslej kazali mnogo več simpatij za sedanjo kakor nekdanjo carsko Rusijo. Napadi komunističnega glasila so neutemeljeni in neprimerni.

Vatikan o položaju

Vatikan, 4. nov. j. »Osservatore Romano« je mnenja, **da je sedanja situacija za Finsko zelo resna, toda ne še brezupna. Sicer pa je Finska s svojim dosedanjim zadržanjem neizpodbitno dokazala, kdo se mora smatrati za napadalca, ako bo prišlo do oboroženega spora.**

Ojačenje ruske posadke v Leningradu

Leningrad, 4. nov. j. Vse vojaške edinice v Leningradu so bile zadnji čas ojačene. Ruska vlada je podvzela tudi razne druge mere za obrambo Leningrada.

Poveljnik ruskega baltiškega brodovja Lomagin je imel danes na častnike in mornarje nagovor, ki ga je prenašala tudi leningrajska postaja Med drugim je dejal: **Rusko vojno brodovje je pripravljeno na vsako eventualnost. Čim bi prišlo povelje, se bomo vrgli v borbo proti vsem sovražnikom Sovjetske unije.**

Milan, 4. nov. z. Današnji listi objavljajo vesti iz Helsinkov, da je rusko vrhovno poveljstvo na finski meji v Kareliji **zbralo vojsko, ki šteje nad 800.000 mož. Finska je reagirala na te ukrepe z nadaljnjim zbiranjem svojih sil na meji.** Kakor zatrjujejo finski odgovorni politični faktorji, je sedaj od Rusije odvisno, ali se bodo pogajanja nadaljevala na osnovi finskih protipredlogov, ali pa se bo spor rešil s silo.

Odgoditev občinskih volitev na Finskem

Helsinki, 4. nov. br. V kratkem bi se morale na Finskem vršiti občinske volitve. Zaradi sedanjega mednarodnega položaja so bile odgodene do prihodnjega leta.

Konferenca severnih držav v Kodanju

Kodanj, 4. nov. br. Vlade Danske, Norveške, Švedske in Finske so se sporazumele, da se bodo v ponedeljek sestali njihovi zastopniki v Kodanju. Na konferenci bodo v prvi vrsti razpravljali o položaju Finske glede na njeno sedanjo napetost v razmerju z Rusijo, ter o učinkih ruske ekspanzije na položaj ostalih nordijskih držav.

★

Velik napredek ruske Karelije

Moskva, 4. nov. s. Današnja »Pravda« objavlja o priliki začetka volilne kampanje za volitve v lokalne sovjete razgovor svojega dopisnika s predsednikom sveta komisarjev avtonomne Karelske republike Soljakovom. Ta poudarja, da se je Karelija od socialistične revolucije dalje temeljito izpremenila. Od zapostavljene ruske province je postala industrijska dežela, zakoniti član

Preko Karelije je bil zgrajen baltiško-belomorski kanal. Površina obdelane zemlje se je povečala za 125%. Sedaj je v Kareliji nad 95% prebivalstva pismenega. Otvorjeno je bilo mnogo novih šol in 15 bolnic. Karelijski narod uspešno razvija svoje gospodarsko življenje in svojo kulturo, nacionalno po obliki,

Odnosi med Rusijo in Litvo

Kovno, 4. nov. j. Novi sovjetski poslanik pri litovski vladi Pozdnjakov je danes izročil predsedniku litovske republike Smetoni svoja akreditivna pisma. Predsednik Smetona je ob tej priliki dejal: »Državniški akt od 10. oktobra, s katerim so bile vzpostavljene pravice Litve do stare prestolnice Vilne, je za nas velikega pomena, ker očituje prijateljsko razpoloženje med našima državama. Moj narod in vlada umeta prav ceniti to velikodušno gesto sovjetske vlade, ki bo pripomogla k še tesnejšemu sodelovanju med našima narodoma. Bodite prepričani, g. poslanik, da bova jaz in moja vlada zastavila vse sile v tej smeri.«

Pomoč poljskim beguncem

Kovno, 4. nov. AA. (Havas.) V Kovno so prispeli predstavniki Hooverjevega odbora, ki bodo proučili položaj poljskih beguncev. Doslej je litovski Rdeči križ dobil iz inozemstva za poljske begunce 90 tisoč litov in to iz Belgije, Brazilije, Nizozemske in Švedske. Švedsko društvo za zaščito otrok je poslalo obleko in čevlje za deco poljskih beguncev.

★

Hitlerjevi posveti

Berlin, 4. nov. o. Popoldne so se pričela posvetovanja kancelarja Hitlerja in maršala Göringa s poslaniki Papenom Mackensenom in Schulenburgom. Kakor govore v nemških političnih krogih želi kancelar Hitler proučiti pred nadaljnjimi velikimi odločitvami politično-diplomatski položaj ter počakati na učinek revizije ameriškega nevtralnostnega zakona ki pomeni prav za prav izpremembo v škodo Nemčije, razen tega pa hoče spoznati politični položaj v Rusiji in Italiji. Snoči je imel kancelar Hitler posvetovanja z raznimi generalštabnimi oficirji.

ROOSEVELT ŽE PODPISAL NOVI NEVTRALNOSTNI ZAKON

Izredno zasedanje ameriškega kongresa zaključeno — Amerika je postala za Anglijo in Francijo neizčrpen vir za vojne dobave

Washington, 4. nov. s. Predlog za izpremembo nevtralnostnega zakona je sprejet sedaj že v vseh instancah.

Mešani komite zastopnikov senata in reprezentančne zbornice je imel včeraj popoldne triurno sejo, na kateri je sestavil dokončno besedilo nevtralnostnega zakona. Besedilo je bistveno popolnoma enako kakor ono vladnega predloga, le v nekaterih tehničnih podrobnostih so bile napravljene spremembe. Zvečer je bilo dokončno besedilo predloženo najprej v odobritev senatu. **Senat je na prav kratki seji s 55 glasovi proti 24 zakon dokončno odobril. Takoj nato se je sestala še reprezentančna zbornica, ki je istotako dokončno odobrila zakon in sicer z 243 proti 172 glasovom. Nato je bilo izredno zasedanje kongresa zaključeno.**

Predsednik Roosevelt je podpisal nevtralnostni zakon v svojem kabinetu v Beli hiši že kmalu po 12 uri lokalnega časa (ob 18. srednjeevropskega časa). Pri podpisu je bil navzoč tudi zunanji minister Hull. Takoj nato je podpisal predsednik Roosevelt dve proklamaciji. Prva odreja, da je zopet dovoljena prodaja orožja in municije vsem vojujočim se državam, ki so v proklamaciji imenoma naštete. Med njimi je navedena tudi Poljska, ker ameriška vlada še nadalje priznava poljsko vlado kot legalno. Druga proklamacija prepoveduje podmornicam vojujočih se držav dostop v ameriška pristanišča.

V pričakovanju velikih naročil

Pariz, 4. nov. s. Z ukinitvijo prepovedi izvoza orožja iz Zedinjenih držav bosta Anglija in Francija že v najkrajšem času lahko dobili v Zedinjenih državah večje množine vojnega materiala. Že pred izbruhom vojne sta Anglija in Francija naročili v Zedinjenih državah 1490 vojnih letal v skupni vrednosti 100 milijonov dolarjev. Od teh je bilo 610 letal odposlanih v Anglijo in Francijo še pred izbruhom vojne, ostalih 880 pa na podlagi starega nevtralnostnega zakona ni moglo biti več odposlanih. Ta letala bodo sedaj že prihodnji teden prosta za prevoz. 300 letal je že popolnoma gotovih, nadaljnjih 580 pa bo izgotovljenih vsak čas. Pričakujejo, da bosta Anglija in Francija sedaj takoj plasirali v Zedinjenih državah nova naročila 5500 do 8000 letal. Ameriške tovarne, ki izdelujejo letala za zaveznike, lahko izgotove na mesec približno 600 letal po dosedanjem obsegu produkcije. Od tega tovarna Douglas 200 na mesec. Že v prvi pošiljki bo poslanih v Francijo 100 borbenih letal tipa Douglas, ki razvijajo hitrost 480 km na uro. Za pošiljatev v Anglijo je določeno, da bodo šle iz Zedinjenih držav najpreje v Kanado kjer jih bodo prevzele angleške ladje, v Francijo pa bo material pošiljan iz New Yorka in Baltimora.

Pričakujejo, da bosta Anglija in Francija poleg letal naročili v Zedinjenih državah še zlasti tovorne avtomobile, municijo, živila itd. Skupno pričakujejo, da bodo zaenkrat naročila v Zedinjenih državah dosegla vrednost ene milijarde dolarjev.

300 bombnikov že vkrcanih

New York, 4. nov. p. Na newyorških ulicah, ki vodijo proti luki, je čakalo nešteto tovornih avtomobilov trenutka, ko je predsednik Roosevelt podpisal novi zakon o nevtralnosti in mu dal s tem poslednjo sankcijo. Tovorni avtomobili so bili polni blaga, ki je namenjeno v Evropo. Med drugim so že danes pričeli vkrcavati na ladje 300 bombnikov, ki so namenjeni v Francijo in Anglijo. Doslej sta Francija in Anglija naročili raznih vojnih potrebščin za 80 milijonov dinarjev, pričakujejo pa v najkrajšem času novih naročil za 44 milijonov funtov.

Zadovoljstvo v Angliji

London, 4. novembra. AA (Havas) Angleški listi naglašajo v svojih uvodnikih, da je največji politični dogodek zadnjega časa dejstvo, da je kongres Zedinjenih držav ukinil prepoved izvoza orožja. Vsi se strinjajo v tem, da je ameriški kongres zavzel to stališče v glavnem po zaslugi Roosevelta in simpatij ameriškega naroda napram zapadnim demokracijam. Rezultat glasovanja o nevtralnosti je najboljši dokaz, kako velik je Rooseveltov vpliv v političnem življenju Zedinjenih držav. Istočasno naglašajo listi, da Zedinjene države želijo navzlic temu še dalje ostati nevtralne. Napačno bi bilo smatrati, da je ukinitev prepovedi izvoza orožja znak, da bodo Zedinjene države spremenile dosedanjo smer svoje zunanje politike.

»Daily Telegraph« poudarja, da je bil zakon izglasovan z veliko večjo večino, kakor se je prej pričakovalo. Ravno v tem dejstvu se opaža Rooseveltov vpliv. Odločitev ameriškega kongresa je toliko važnejša, ker zavaruje Angliji njen položaj pomorske velesile. List dodaja, da Roosevelt niti pred glasovanjem o zakonu o nevtralnosti niti po glasovanju ni objavil nobene poslanice ameriškemu narodu. Tudi govorniki v obeh domovih niso dali nobenih političnih izjav, naglašali so samo to, da je naloga novega zakona o nevtralnosti zavarovati interese ameriške trgovine. Amerika ne more izvajati svoje politike na ta način, da bi hotela izkoriščati tuje države »News Chronicle« pravi, da je izglasovanje novega ameriškega zakona o nevtralnosti mogoče najpomembnejši dogodek od začetka vojne v prid zapadnih demokracij Zedinjene države so stvarno neomejen arzenal vojnega materiala in živeža, treba pa je tudi upoštevati, da je namen novega zakona zavarovanje popolne nevtralnosti Zedinjenih držav. Nevarna iluzija bi bila, ako bi se smatralo, da bo Amerika nosila riziko za prodajo vojnega materiala. Vse blago je treba plačati v gotovini ter ga prepeljati v Evropo na lasten račun.

...in Franciji

Pariz, 4. novembra. AA Pariški tisk se bavi z ukinitvijo prepovedi izvoza orožja iz Amerike ter izraža svoje zadovoljstvo zaradi moralne in materialne podpore, ki jo je s tem Amerika dala zaveznikom. »Jour« pravi, da se je zasedanje kongresa končalo z veliko zmago demokratskega duha. Ameriški narod je dokazal, da politična nevtralnost ne izključuje moralne solidarnosti in simpatij nevtralnih držav napram onim, ki se borijo za zmago demokracije. »Oeuvre« naglaša v svojem uvodniku, da je v primeri z moralnimi in materialnimi koristmi, ki jih bodo imeli zavezniki od ukinitve prepovedi izvoza orožja, moralni uspeh Roosevelta še večji. »Petit Parisien« pravi, da se je Rooseveltovi politiki posrečilo ameriško nevtralnost spraviti v sklad z dobrohotnimi simpatijami, ki jih ameriški narod goji napram Angliji in Franciji, ki skupno brani ta dediščino civiliziranega sveta. »Excelsior« poudarja, da so pri glasovanju ameriškega kongresa zmagale simpatije ameriškega naroda za stvar, ki jo branijo zavezniki. »Epoque« naglaša, da glasovanje kongresa ne predstavlja samo po sebi nobene spremembe uradnega zadržanja političnih krogov Zedinjenih držav, vendar pa je debata v senatu in reprezentančni zbornici zelo velikega pomena.

Nadzorni odbor za dobave orožja

Washington, 4. nov. s. Ameriška vlada je imenovala poseben komite, ki bo nadzoroval dobave tovarn za orožje in municijo vojujočim se državam in bo pazil, da pri tem ne bodo prizadeti obrambni načrti Zedinjenih držav.

Kaj pravi nemški tisk

Berlin, 4. nov. o. Nemški tisk zelo ostro napada predsednika Roosevelta zaradi ukinitve prepovedi izvoza orožja iz Zedinjenih držav »Berliner Börsenzeitung« obtožuje v svojem uvodniku predsednika Roosevelta, da stremi za tem, da bi med ameriškim narodom vzbudil histeričen strah pred nemškim napadom. Ostali listi poudarjajo, da je namen revizije ameriškega nevtralnostnega zakona predvsem ta, da bi imele Zedinjene države dobiček od evropske vojne.

Goering v Rim ali ne

Italijanski listi se kljub demantiju še vedno bavijo z bližnjim Goeringovim prihodom v Rim

Rim, 4. nov. br. Ne glede na to, da je včeraj tajnik maršala Göringa demantiral vest »Gazzette del Popolo«, da bo Göring pričetkom prihodnjega tedna prišel v Rim na uradni obisk se italijanski listi tudi danes bavijo s tem napovedanim obiskom kot z gotovim dejstvom. V prvi vrsti objavljajo vesti in komentarje tujega tiska, ne da bi izražali svoje lastno mnenje o stvari.

Tako citirajo angleške liste in predvsem »Daily Telegraph«, ki ugotavlja, da njegovemu poročevalcu v Rimu teh vesti na pristojnem mestu niso ne demantirali ne potrdili. »Daily Herald« meni, da je v zvezi z Göringovim obiskom v Rimu pričakovati novo nemško diplomatsko ofenzivo.

Tudi madžarski listi so objavili vest o Göringovem obisku v Italiji na vidnem mestu. »Függetlenseg« izraža mnenje, da obisk sam na sebi ne bo pomenil nobene senzacije. Italijansko-nemški odnošaji se v ničemer niso spremenili in sta obe vladi stalno v intenzivnem kontaktu. List opozarja v tej zvezi tudi na italijanske diplomatske akcije na Balkanu. »Pester Lloyd« spravlja napovedani Göringov obisk v Rimu istotako v zvezo z italijansko akcijo na Balkanu za ohranitev miru v jugovzhodni Evropi.

Vtis zboljšanja grško-italijanskih odnosov

Bukarešta, 4. nov. AA. (Stefani). »Semnalul« komentira včerajšnjo izmenjavo not med Italijo in Grčijo in pravi, da sta ti dve državi krenili po poti ki vodi k popuščanju napetosti in bo omogočila v bodoče plodno sodelovanje. Ta akcija pomeni ' -

ko tudi u v najobsežnejšo akcijo za zavarovanje vsega Balkanskega polotoka, ki se drži stroge nevtralnosti, miru in sodelovanja vseh narodov.

Washington, 4. nov. AA (Stefani). Listi objavljajo na vidnem mestu vest o italijansko-grškem sporazumu ter smatrajo ta dogodek kot zelo pomemben prispevek Italije za ohranitev miru na Balkanskem polotoku.

Stoica—Saradzoglu

Ankara, 4. nov. s. Rumunski poslanik Stoica, ki je včeraj na poti v Ankaro dospel v Carig ad, je imel od tam telefonski razgovor z zunanjim ministrom Saradzoglom, s katerim je za danes dopoldne dogovoril sestanek.

★

Italijansko-bolgarski gospodarski dogovor

Sofija, 4 novembra AA Predsednik bolgarske vlade dr. Kjoseivanov in italijanski poslanik v Sofiji Talamo sta podpisala danes dopolnilni protokol, ki se nanaša na ureditev nekaterih vprašanj trgovinske zamenjave in načina plačevanja Ta vprašanja so nastala zaradi sedanjega mednarodnega položaja.

Maršal de Bono v Albaniji

Tirana, 4. nov. br. Italijanski maršal de Bono se je danes z italijansko križarko pripeljal v Drač, nakar je takoj odpotoval v Tirano. V obeh mestih mu je bil prirejen svečan sprejem. Maršal de Bono bo inspiciral razne vojaške edinice in naprave v Albaniji.

Nobenih znakov za nov nemški sunek

Angleški mornariški minister se je včeraj v Parizu posvetoval o akcijah zavezniškega vojnega brodovja

Pariz, 4. nov. AA. (Havas.) Vrhovno poveljstvo v svojem poročilu od 4. novembra zjutraj pravi:

Na raznih točkah bojišča delna delavnost oglednih oddelkov.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 4. nov. br. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo naslednje vojno poročilo:

Na zapadu le krajevno delovanje topništva in izvidniških čet.

Živahno delovanje nemških letal

Pariz, 4. nov. AA. (Havas.) Včeraj so bila na delu v glavnem samo letala. Nemška ogledna letala so poskušala nekajkrat poleteti nad francoske postojanke. Skupina 12 nemških letal se je pojavila nad pokrajino okoli Forbacha in hotela priti nad francosko ozemlje, svojo namero pa je morala opustiti. Francosko protiletalsko topništvo je takoj stopilo v akcijo, prav tako pa so se dvignila tudi francoska letala. Včeraj je sovražnik poskušal obstreljevati francoske postojanke s svojim topništvom. Kakih 20 granat je zadelo razne objekte v Forbachu, niso pa naredile nobene posebne škode. Ugotovljeno je bilo, da se je na bojišču pred Forbachom okrepila tudi nemška artilerija. Na odsekih, ki meje na pokrajino pri Forbachu, to je v gozdu Warndt v smeri proti Saarbrückenu, je bilo nekoliko živahnejše strojniško delovanje. Na alzaškem bojišču so sovražna letala letela nad Colmarjem in Mulhousom, imela pa so naloge te kraje le ogledati. Nemška letala so se pojavila v veliki višini in so bila precej hitro pregnana. Na področju Hasebrücka je bilo sestreljeno eno nemško letalo.

General Keitel nemški generalisim

Berlin, 4. nov. p. Kakor se je zvedelo, je bil šef nemškega generalnega štaba general Keitel imenovan za vojaškega svetovalca kancelarja Hitlerja in bo kot tak v kratkem imenovan tudi za poveljnika vseh nemških čet na zapadni fronti.

Churchill v Parizu

London, 4. nov. s. Mornariški minister Winston Churchill je dospel včeraj v Pariz ter je imel sestanek s francoskim mornariškim ministrom Campinchijem. Razpravljala sta o skupnih angleško-francoskih načrtih za udejstvovanje zavezniške vojne mornarice. Churchill je nadalje posetil včeraj ministrskega predsednika Daladiera ter je bil na kosilu pri poveljniku francoske vojne mornarice admiralu Darlanu.

Avstralska pomoč Angliji

London, 4. nov. s. Angleška vlada odločno zanika nemške vesti, da bi bila Avstralija s preklicem pošiljatve šestih eskadronov bombnikov v Anglijo odpovedala svojo pomoč Angliji. Angleška vlada ugotavlja, da je avstralska vlada izpremenila svoje načrte na predlog angleške vlade same, ki je izrazila mnenje, da lahko Avstralija najbolje služi imperiju s tem, da svoje letalce izvežba in uporabi doma.

Tudi Angleži dobe nakaznice za živila

London, 4. nov. s. V vsej Angliji so začele oblasti z razdeljevanjem nakaznic za živila. Razdeljevanje bo končano v 14 dneh. Ni pa še določeno, kdaj bodo omejitve v prodaji živil stopile v veljavo. Edino za maslo in slanino se začne racioniranje s 15. decembrom.

Vodja „kutarjev" v Franciji aretiran

Pariz, 4. nov. br. V Parizu je bil danes aretiran zdravnik dr. Martin, o katerem sodijo, da je bil vodja znanega fašističnega kutarskega pokreta. Tiralica proti njemu je bila izdana že pred 20 meseci. Ko se je pričela vojna, se je dr. Martin sam vrnil v Francijo, iz katere je zbežal in so ga spočetka celo namestili kot šefa neke bolnišnice, ker je znan kot izboren zdravnik. Po ponovni preiskavi so ga danes prijeli in odvedli v zapore.

Gospodarska vojna

Norvežani izpustili ameriški parnik „City of Flint", nemško posadko pa internirali

London, 4. nov. AA. (Reuter). Ministrstvo za informacije sporoča, da je Nemčija od začetka vojne izgubila 13 trgovinskih ladij, 8 ladij pa so nemški mornarji sami potopili, da bi se izognili zaplenitvi. Nemške trgovinske ladje, ki so zbežale v nevtralna pristanišča, poskušajo sedaj doseči kako nemško luko ter se zaradi tega pričakuje, da bo še veliko število teh ladij zaplenjenih. Nemškim ladjam primanjkuje tudi denarja ter morajo zato prodajati svoj tovor, da bi lahko plačale luške pristojbine.

Devet nemških ladij zaplenjenih

London, 4. nov. s. Angleška mornarica je v preteklem tednu zaplenila 9 nemških ladij. Čisti dobiček za angleško mornarico znaša po vpoštevanju izgub, ki jih je imela angleška mornarica pretekli teden, 45 tisoč ton.

Potopljena nemška podmornica

London, 4. nov. s. Ministri dominonov so danes ravno v trenutku, ko so posetili poveljstvo obalnega letalstva, **lahko po radiu zasledovali borbo angleškega letala z nemško podmornico v Severnem morju. Letalo je javljalo sproti ves potek borbe. Po mnenju letalca je ena bomba podmornico zadela in se je ta potopila.** Drugo letalo je z Atlantskega oceana ob istem času javilo po radiu, da je opazilo nemško podmornico ter je o tem obvestilo flotiljo rušilcev.

„City of Flint" izročena ameriški posadki

Oslo, 4. nov. s. Norveška admiraliteta je objavila naslednje sporočilo: V noči od 2. na 3. novembra je dobila ameriška ladja »City of Flint«, na kateri je bila nemška posadka, dovoljenje za plovbo po norveških teritorialnih vodah ob obali. »City of Flint« je plula od Tromsöja dalje v spremstvu 10 norveških vojnih ladij ter se je vsidrala v luki Haugesundu, dasi za to ni imela dovoljenja. Zaradi tega so norveške oblasti sklenile internirati nemško posadko, ladjo pa izročiti ameriškemu moštvu ter ji dovoliti, da odplove dalje.

»City of Flint« je pod ameriško zastavo že odplula iz Haugesunda in sicer v severni smeri.

Nemški odpravnik poslov je po naročilu svoje vlade vložil v norveškem zunanjem ministrstvu uraden protest proti postopanju norveških oblasti.

Washington, 4. nov. AA. (Havas). Vest, da je bila »City of Flint« izročena ameriškemu vodstvu, je izzvala v Ameriki največje zadovoljstvo. Vsi izražajo priznanje hrabremu zadržanju norveške vlade, ki se je najstrožje držala predpisov mednarodnega prava.

London, 4. nov. br. Danes so se tu razširile vesti, da bo ameriški parnik »City of Flint« v štirih dneh prispel v angleško luko Glasgow.

London, 4. nov. s. Ladja »City of Flint« je danes dospela v Bergen. Čim bodo urejene formalnosti med ameriškim konzulatom in norveškimi mornariškimi oblastmi, bo ladja nadaljevala svojo pot v Anglijo.

Japonski parniki odklanjajo spremstvo

Tokio, 4. nov. br. Zunanje ministrstvo je danes demantiralo vesti, po katerih naj bi japonska vlada pristala na to, da bi japonske trgovske ladje na ogroženih morskih poteh plule v spremstvu angleškega vojnega brodovja.

Francoski parnik torpediran

Rim, 4. nov. br. Neka nemška podmornica je torpedirala francoski trgovinski parnik »Baoul«. 33 članov posadke, med njimi tudi kapitana, je rešila neka druga francoska ladja in jih odvedla v neko francosko luko. O dveh mornarjih so ugotovili da sta utonila. 11 članov posadke še pogrešajo.

Štiri ure od podmornice zasledovana ladja

London, 4. nov. AA. (Reuter) Ministrstvo za informacije poroča: Kralj Jurij je odlikoval kapitana ladje »Mopen« Robertsa z redom britanskega cesarstva, ker je rešil svojo neoboroženo ladjo ki je bila štiri ure pod neprestanim ognjem nemške podmornice. Omenjena ladja se je mudila tedaj 400 milj od obale. Kapitan Roberts je dal posadki povelje, naj nadaljuje svojo pot v cikcak črti. Podmornica je hitela za ladjo ter izstrelila granato za granato vendar se je ladji posrečilo pobegniti.

Naplavljena trupla nemških mornarjev

London, 4. nov. AA. (Reuter). Morje vrglo na suho pri Haitu v Kentu trupla mladega nemškega mornarja, oblečenega v nepremočljivo obleko. Na truplu je bilo videti več težkih ran, posebno po obrazu. Zdi se, da je bilo truplo dalj časa v vodi.

Na raznih delih obale v Kentu je morje vrglo na suho še tri trupla, ki so bila precej dobro ohranjena. Vsi ti utopljenci so imeli kovinaste znake z imenom ter revševalne vrvi.

Usodna eksplozija na norveškem parniku

London, 4 nov. s. Vsled eksplozije iz neznanega vzroka se je v Severnem morju potopila norveška ladja »Sig« (1300 ton). 15 članov posadke se je rešilo na vzhodno angleško obalo, 3 člane posadke pogrešajo.

★

Nemci sestavljajo novo poljsko vlado

Pariz, 4. nov. br. Kakor poroča poljska agencija Pat, so nemške oblasti zadnje dni poskusile, da bi na Poljskem ustanovile posebno poljsko vlado. Posebna nemška delegacija je v ta namen sondirala teren in je imela razgovore z znanimi poljskimi osebnostmi, doslej pa ji ni uspelo, da bi uspešno dovršila svojo misijo.

Amerika in Japonska

Tokio, 4. nov. br. Zunanji minister Nomura je imel danes popoldne daljši razgovor z ameriškim poslanikom. Razgovor ni bil uradnega značaja. Oba diplomata sta izmenjala misli o načinu, kako bi se mogli izboljšati gospodarski odnošaji med Japonsko in Zedinjenimi državami.

Irski teroristi obnovili svojo akcijo

London, 4. nov. br. Irski teroristi so v Londonu spet obnovili svojo teroristično akcijo, ki je ob pričetku vojne v Evropi zastala. Danes je v zapadnih okrajih Londona zgorelo spet nekaj poštnih nabiralnikov.

Irska prepovedala izvoz masla

London, 3. nov. s. Irska vlada je prepovedala izvoz surovega masla.

Ukinitev prvega razreda na francoskih vlakih

Pariz, 3. nov. br. Prometno ministrstvo pripravlja odredbo, s katero bo ukinjen na vseh francoskih potniških vlakih prvi razred. V mednarodnem prometu bo ostal prvi razred le še v dveh vlakih dnevno. Ta ukrep tolmačijo poučeni krogi v tem smislu, da bo morala francoska železniška uprava čimbolj znižati stroške za vzdrževanje potniškega prometa.

Odnošaji med Anglijo in Japonsko

Tokio, 4. nov. br. »Asahi Šinbum« je objavil intervju, ki ga je njegovemu londonskemu poročevalcu dovolil angleški ministrski predsednik Neuville Chamberlain. Predsednik angleške vlade je izjavil: Če Japonska pokaže razumevanje za britanske interese, bo britanska vlada revidirala svoje odnošaje do Japonske. Angleška vlada je pripravljena proučiti japonske predloge. Glede tiencinskega spora, je Chamberlain dejal, da se angleški poslanik v Tokiu pogaja o likvidaciji tega spora in se pogajanja ugodno razvijajo. Malo je ljudi, ki bi rajši kakor jaz videli, da bi se odnošaji med Anglijo in Japonsko zboljšali, je končal predsednik angleške vlade.

Drzen načrt mladih delavcev

Versailles, 4. nov. mp. Dva mlada delavca iz neke tukajšnje letalske tovarne sta se tajno dogovorila, da se bosta z letalom podala v Nemčijo ter od tam odvedla neki nemški bombnik najnovejšega tipa in ga stavila na razpolago francoskim letalskim strokovnjakom. V noči na petek sta se dejansko prikradla na bližnje letališče ter v nekem hangarju že pognala motor nekega lovskega letala. Pri tem ju je zasačila straža. Bila sta aretirana in se bosta morala zagovarjati pred vojškim sodiščem.

Katastrofa nizozemskega letala pri otoku Javi

Haag, 4. nov. j. Danes zjutraj je na otoku Ambon v bližini Jave padlo na tla neko holandsko vojaško letalo. Letalo se je v zraku vnelo in so na tleh našli samo še izogljenele ostanke peterih potnikov.

Ponedeljek 6. t. m.
klavirski koncert poljskega pianista
I. FRIEDMANA
Velika Filharmonična dvorana.
Začetek ob 20.

Naša poročila po polnoči

Finska kriza na višku

Stalinovo navzočnost pri sedanjih pogajanjih tolmačijo kot znak, da so pogajanja pred zaključkom

Moskva, 4. nov. br. O današnjem razgovoru finske delegacije v Kremlju poročajo naslednje podrobnosti: Razgovor je trajal dobro uro in so se ga udeležili dr. Paasikivi, minister Tanner, šef finskega protokola Hakarainem, Stalin in Molotov. **Diplomatski krogi so mnenja, da je navzočnost Stalina dokaz, da se pogajanja bližajo svojemu zaključku. Finska delegacija je bila nocoj ob 21.30 brezžično v stikih z zunanjim ministrstvom v Helsinkih ter mu podrobno poročala o dosedanjih pogajanjih. Finska vlada bo še to noč proučila poročilo, nakar bo dobila finska delegacija poslednja navodila za zaključitev pogajanj.** Po drugih informacijah bo dr. Paasikivi pred zaključkom pogajanj ponovno odpotoval v Helsinke po navodila. Diplomatski krogi računajo s tem, da se bodo pogajanja jutri nadaljevala.

Moskva, 4. nov. AA. (DNB.) Tukajšnji politični krogi mislijo, da je finska delegacija **dobila na večernem sestanku z Molotovom odgovor sovjetske vlade na protipredloge,** ki jih je finska delegacija v teku včerajšnjega sestanka izročila Molotovu.

Stališče Nemčije

Berlin, 4. nov. z. Nemški zunanji minister Ribbentrop in nemški poslanik v Moskvi Schulenburg sta imela včeraj popoldne daljši razgovor, ki se je nanašal, kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, na finsko-ruski spor. Schulenburg je nemškemu zunanjemu ministru podrobno poročal o razvoju tega spora, o vseh dosedanjih ruskih zahtevah in tudi o najnovejših finskih protipredlogih.

Stališče Nemčije do finsko-ruskega spora je popolnoma pasivno. Po mnenju poučenih krogov tudi ni računati s kako nemško posredovalno akcijo. V Berlinu so ostali apatični tedaj, ko je Rusija utrdila svoje pozicije v baltiških državah in je zato povsem konsekventno, če tudi sedaj ne reagirajo na rusko ekspanzijo v severno Evropo.

V protifinskem uvodniku »Pravde«, glasila komunistične stranke, pa po mnenju teh krogov ni iskati le izsiljevalnega manevra, nego povsem ultimativno grožnjo. Predvsem je sporno vprašanje ruskega oporišča na polotoku Hangö, skrajni jugozapadni točki Finske. Pojav ruskih oboroženih sil v tem kraju bi dejansko pomenil popolno kontrolo nad Finsko. Drugo sporno vprašanje je finsko ozemlje med Ladoškim jezerom in Finskim zalivom, ki ga Rusi zahtevajo zase, češ da je sedaj finska meja preblizu Leningrada. Prav na tem področju pa so si Finci zgradili svoje glavne defenzivne utrdbe, tako da bi v nobenem primeru brez prave nevarnosti za svojo neodvisnost ne mogli pristati na to rusko zahtevo.

Amerika utrdila svojo nevtralno pozicijo

London, 4. nov. s. Novi nevtralnostni zakon v Ameriki komentirajo v angleških političnih krogih takole:

1. Ameriški narod hoče čuvati predvsem svoje lastne interese in storiti vse, da se ne zaplete Amerika v vojno. 2. Položaj predsednika Roosevelta je utrjen. Ameriški narod mu je izrazil zaupanje, da vodi po svojih lastnih načrtih zunanjo politiko, toda v smislu nevtralnosti. 3. Zedinjene države so povedale vsemu svetu, da dobi lahko vsakdo orožje, kdor ima denar in ladje. Anglija in Francija vse to imata, Nemčija pa ne, ter pomeni zato novi ameriški nevtralnostni zakon veliko pomoč angleškemu imperiju in Franciji v vojni. Prihodnji teden bo odposlanih v Anglijo in Francijo že približno 600 letal ter mnogo municije. Če bo rabila Anglija tudi druge ameriške industrijske proizvode, ki nimajo značaja vojnega materiala, je odvisno od nadaljnjega razvoja vojne. Doslej Angliji ni bilo potreba pošiljati večje množine vojaštva na fronto. Zato je v angleški industriji zaenkrat na razpolago dovolj delovnih sil. To pa se tekom vojne lahko še izpremeni. Ni izključeno, da sedanja vojna ne bo samo vojna strojev, temveč tudi vojna armad vojakov na kopnem. V tem primeru bi morala Anglija plasirati nadaljnja naročila v Zedinjenih državah.

Vsekakor pomeni novi ameriški zakon dejanje nevtralnosti. Amerika ga ni sprejela, da Angliji pomaga, temveč da utrdi svojo novo pozicijo napram svetovnim dogodkom. Ameriški narod sovraži vojno in noče biti vanjo zapleten. Angleži morajo to razumeti.

New York, 4. nov. s. »Newyork Times« opozarjajo, s kakšno lahkoto je reprezentančna zbornica sprejela novi nevtralnostni zakon in pravijo, da so zanj glasovali sedaj člani zbornice, ki so bili o priliki glasovanja v juniju še odločni Rooseveltovi nasprotniki.

Roosevelt še ne bo določil nevarnostnih pasov

Washington, 4. nov. s. Predsednik zunanjepolitičnega odbora senata senator Pittman je izjavil novinarjem, da zaenkrat predsednik Roosevelt še ne bo določil nevarnostnih con, v katere ameriške ladje ne bi smele pluti. Tako bodo ameriške ladje lahko plule v luke nevtralnih držav v Evropi, na primer na Holandskem. Nevarnostne cone bodo določene šele, če bi katera izmed vojujočih se držav začela z neomejeno podmorniško vojno.

Nemški list o borbi za Italijo in Rusijo

Berlin, 4. nov. AA. (DNB.) Današnji »Frankfurter Zeitung« objavlja članek o diplomatski vojni, ki jo vodita Anglija in Francija z namenom, da pridobita Italijo in Rusijo. Članek pravi med drugim sledeče: Dve državi, ki sta povezani z realnimi interesi in sporazumi z Nemčijo, Italija in Rusija se nahajata v središču diplomatske vojne, ki jo vodita Velika Britanija in Francija. Toda vsi britansko-francoski poskusi, da bi ti dve državi odbili od Nemčije so popolnoma brezizgledni. Italija in Rusija se ne borita z orožjem na strani Nemčije proti zapadnim silam. Nemška vlada ni prosila niti ene niti druge države za oboroženo pomoč in poleg tega ne vidi kljub najboljši volji, zakaj in kje bi ji bila ta vojna pomoč potrebna. Stališče Italije ni dosti drugačno od stališča Rusije. Obe državi smatrata, da je močna Nemčija obtožba imperialističnega kapitalizma zapadnih držav in da pomeni rušenje versajskega sistema in omejitev vojnih ciljev. Jasno je, da more samo močna Nemčija osvoboditi Evropo od hegemonije zapadnih velesil in omogočiti miroljubno razvijanje evropskih držav.

Vohunstvo na Holandskem

Amsterdam, 4. nov. br. »Telegraaf« piše, da so nizozemske obmejne straže ustavile nekega Nemca, ki se je z avtomobilom pripeljal čez mejo. Pri preiskavi so našli v njegovem kovčegu nizozemske policijske in vojaške uniforme. List meni, da je nameraval te uniforme vtihotapiti na Nizozemsko, da bi se jih mogli nemški vohuni posluževati pri svojem poslu.

Ruski načrti na Balkanu

New York, 4. nov. s. V diplomatskih krogih v Moskvi mislijo, da bo po neuspehu rusko-turških pogajanj skušala Rusija sedaj utrditi svoj položaj na Balkanu s tem, da poveča svoj vpliv bodisi v Rumuniji ali pa v Bolgariji. Najverjetnejša je slednja možnost, ker nimata napram Bolgariji niti Francija niti Anglija nobenih garancij. Opozarjajo, da se bolgarski poslanik v Moskvi mudi trenutno v Sofiji.

★

Večerno francosko vojno poročilo

Pariz, 4. nov. s. Večerno poročilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi:

Aktivnost lahkih izvidniških edinic na obeh straneh med Mozelo in Saaro.

Bern, 4. nov. j. Baselsko časopisje poroča o veliki delavnosti nemških pionirskih čet v bližini švicarske meje in pripominja, da imajo Nemci mnogo dela zaradi poplav Rena v njihovih postojankah med Mulhouseom in Maihutom. Ni znano, ali gre res samo za omejevanje poplav, ali pa bodo skušali Nemci na nekaterih mestih ki so posebno pripravna za prehod, primerno regulirati tok Rena.

New York, 4. nov. s. 12 nemških lovskih letal je danes kljub hudemu obstreljevanju preletelo francoska mesta Forbach, Colmar in Mulhouse. Letala so letela v zapadni smeri proti Dijonu. Francoska lovska letala pa so izvršila več uspešnih izvidniških poletov nad Porenjem, ne da bi se zapletla v borbo s sovražnikom.

Ameriška zahvala norveški vladi

London, 4. nov. s. Zastopnik norveškega mornariškega ministrstva je izjavil danes v Oslu, da je Norveška sicer zaskrbljena zaradi reakcije, ki jo bo izzvala izpustitev ladje »City of Flint« v Nemčiji, ni pa mogla več dovoliti, da bi nemška posadka na ladji neprestano kršila norveško nevtralnost.

Washington, 4. nov. br. Kakor zatrjujejo dobro poučeni politični krogi, namerava ameriška vlada s posebno noto izraziti zahvalo norveški vladi v zadevi ameriškega parnika »City of Flint«, ker je postopala striktno po mednarodnem pravu.

V Nemčiji ustreljen ameriški državljan

New York, 4. nov. s. Ameriški konzul v Varšavi je sporočil, da so nemške oblasti obsodile na smrt ameriškega državljana Zadowskega zaradi skrivanja orožja. Zadowski je bil 20. oktobra ustreljen. Nemška oblastva so se naknadno opravičila, da niso vedela, da je bil ameriški državljan.

Danski parnik žrtev eksplozije

London, 4. nov. s. Ponoči je nastala na 11.000 tonskem danskem parniku »Kanada« iz neznanih vzrokov eksplozija. Parnik so več ur poizkušali rešiti, vendar se je danes končno potopil. Več članov posadke pogrešajo.

Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo oblačno vreme po vsej državi. V zapadni polovici dež, v Podunavju precej močna košava, v primorju pa odjuga. Toplina narašča.